

מעבר לסיוע: המשימה החיונית של הקרן ההומניטרית של עזה (GHF)

הביטחוניסטים | מכון דוד למדיניות ואסטרטגיה
אוגוסט 2025

סקירת הקרו

מטרה

- להעביר סיוע לעזה תוך עקיפת חמאס
- לשבש את שליטת החמאס בהפצת הסיוע

עקיפת חמאס

- אין גישה לחמאס; נחסם במכוון מהשרשרת הלוגיסטית
- תמיכה גוברת; נתפס כחלופה לשליטת חמאס
- 0% מהמשאיות מוסטות על ידי חמאס לעומת 88% ממשאיות האו"ם

רקע הצוות

- 15-25 שנות ניסיון הומניטרי
- עובדים לשעבר באו"ם, USAID, ארגוני סיוע, פעילות ב-20+ מדינות

יתרונות אסטרטגיים

מחליש את שליטת חמאס באזרחים ואכיפת החוק

מפחית מחירים (רק 1.3 דולר לארוחה) ותלות בשוק השחור

מבטל את הצורך במגע ישיר בין צה"ל לעזתים

מחזיר אמון בסיוע ומפחית כאוס/אלימות בנקודות החלוקה

חלוקת סיוע הומניטרי

ארוחות שחולקו

106M | **2.5M**

ארוחות שחולקו ה-06.08 | ארוחות כל יום

המטרה: להגיע ל-300 מיליון ארוחות תוך 90 יום

מרכזי חלוקה

4 אתרי חלוקה מאובטחים (3 בדרום עזה, 1 במרכז-צפון)

כל אתר משרת ~300,000 איש (ניתן להרחבה ל-2 מיליון)

~60 משאיות ביום, ~60,000 ארוחות למשאית

רעב בעזה?

בפברואר 2025, ישראל סיפקה נפח מזון מספיק לקיום אוכלוסיית עזה למעל שישה חודשים

1.019

ק"ג מזון
לנפש ליום

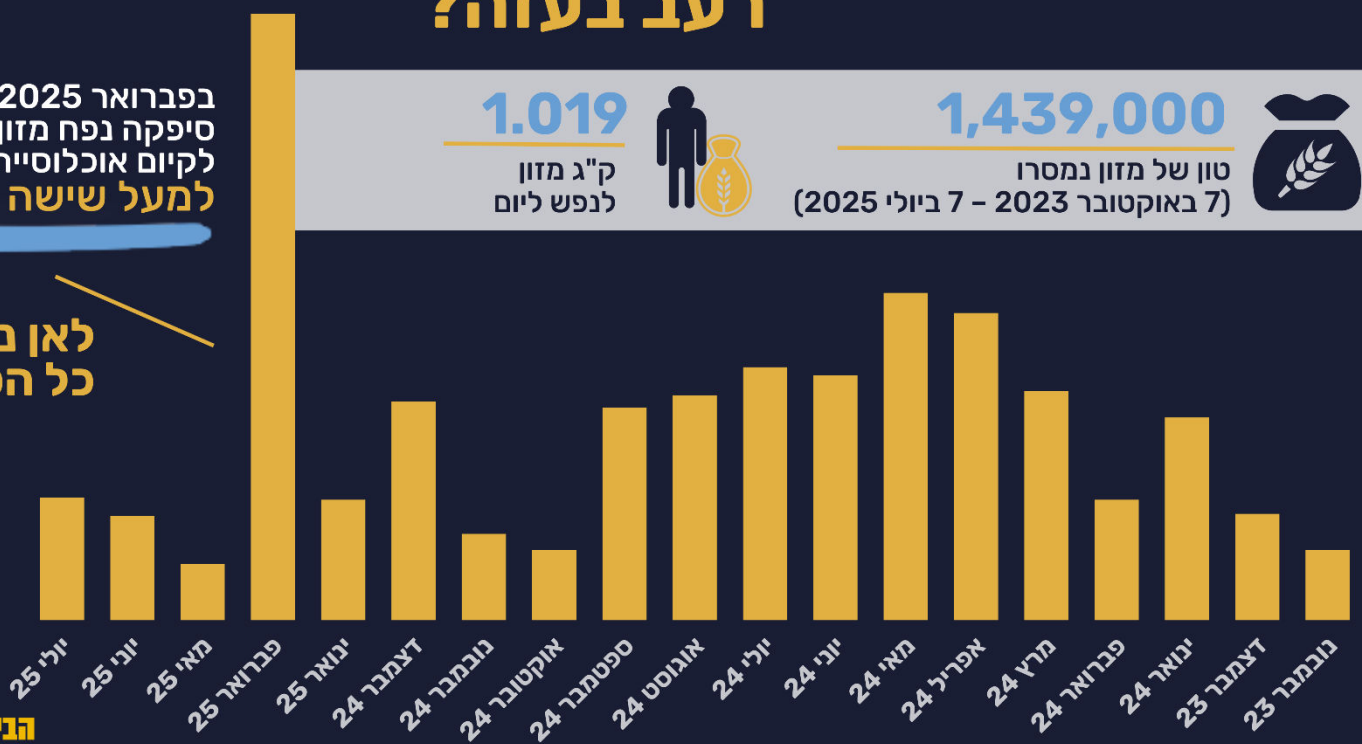

1,439,000

טון של מזון נמסרו
(7 באוקטובר 2023 - 7 ביולי 2025)

לאן נעלם
כל הסיוע?

מעבר לסיוע: המשימה החיונית של הקרן ההומניטרית של עזה (GHF)

מחברים: עתר פורת, שחר ציטרון
ליווי מקצועי: אור יששכר, אלי פיאפש, עו"ד יפעה סגל

זהו תוצר של:
מכון דוד למדיניות ואסטרטגיה
מקבוצת הביטחוניסטים

בקרו אותנו באתר: idsf.org.il | ברשתות החברתיות [@habithonistim](https://twitter.com/habithonistim)
לכל מידע נוסף ותדריכים אישיים יש לפנות אלינו בכתובת: or@idsf.org.il

7 באוגוסט 2025
© כל הזכויות שמורות | מכון דוד למדיניות ואסטרטגיה | הביטחוניסטים

הקרן מציינת
חלוקה של מאה
מיליון ארוחות
בעזה

מקור: קרן הסיוע
בעזה ב-X

מעבר לסיוע: המשימה החיונית של הקרן ההומניטרית של עזה (GHF)

תקציר מנהלים

מטרת מסמך זה היא לתאר ולפרט את קרן הסיוע ההומניטרי לעזה (GHF) - מדוע הוקמה, כיצד היא פועלת ומה היא השיגה בעזה. המסמך יסקור את פעילותה של הקרן וכן את הקמפיין הבינלאומי שמטרתו להכפיש את עבודתה ההומניטרית באמצעות טענות שקריות שמקורן בגורמים המזוהים עם חמאס. מסמך זה מסביר את המערכת המורכבת של הסיוע ההומניטרי וכיצד האינטרסים של גופי האו"ם, חמאס וכמה כלי תקשורת מרכזיים התלכדו כדי לבקר את הקרן במקום לשתף עמה פעולה במשימתה ההומניטרית.

- **קרן הסיוע ההומניטרי לעזה (GHF)** הוקמה כדי לייצר ערוץ אספקה הומניטרי מאובטח אשר מנוהל באופן מקצועי בעזה, ופועל באופן עצמאי מהשפעת חמאס. הקרן הוקמה על ידי צוות רב-תחומי (לוגיסטיקה הומניטרי, ביטחון, דיפלומטיה, פיננסים), והיא התארגנה להפוך למבצעת במהירות לאחר שמנגנוני הסיוע הקודמים חדלו מלתפקד. היא ממומנת בחסות ממשלת ארה"ב ובתמיכת תורמים פרטיים וממשלתיים ממקורות שלא נחשפו לציבור. **מטרתה האסטרטגית היא כפולה: סיוע מיידי בהיקף גדול (מזון, מוצרי היגיינה, ציוד רפואי חיוני) ואיזון מבני של השליטה הצבאית בחיי האזרחים התלויים בסיוע.**
- לחמאס יש אינטרס מובנה לשבש את המסגרת ההומניטרית של הקרן. באמצעות הקרן, חמאס מאבד את יכולת השליטה שלו על האוכלוסייה דרך מנוף הלחץ של שליטה בסיוע ההומניטרי ומכירתו כדי לממן את מכונת המלחמה שלו. **פירוק הקרן היה הדרישה השנייה בחשיבותה של חמאס במשא ומתן לעסקת החטופים, לאחר הפסקת המלחמה, בשל ההשפעתה של הקרן על יכולות השלטון של חמאס. חמאס שיתף פעולה עם הקהילה ההומניטרית הבינלאומית כדי להפיץ את קמפיין השקר על הרעב בעזה, ללחוץ על ישראל לסיים את המלחמה ולאפשר לחמאס לשלוט בסיוע ההומניטרי על ידי סגירת פעילות הקרן.**
- לפני התערבות הקרן, רמת החשיפה לנזק של צינור הסיוע שהועבר דרך מעברי הגבול הקודמים הייתה גבוהה ביותר: הסטה שיטתית של משאיות מנתיביהן, גניבת סחורות וניתוב מחדש של חומרים לחיזוק מנהרות ולתמיכה בזרוע הצבאית של חמאס. גניבת הסיוע מתושבי עזה שחקו את אמון במערכת הזו, העלתה את מחיר המזון בשוק השחור וחיזקו רשתות של כנופיות וחמולות שהפכו משאבים הומניטריים לכלי לקניית נאמנות פוליטית ותזרים מזומנים. האשמות חוזרות ונשנות וביקורות חיצוניות התמקדו הן בהסתת הסיוע והן בהתנפלות ההמונית ובזיזה של משאיות הסיוע, והדגישו את הצורך בערוץ חלופי ואמין לחלוקת הסיוע. גם כיום, תמונות וסרטונים של ארגונים חמושים כמו חמאס שמשתלטים על הסיוע, וההצהרות מטעם האו"ם עצמו על חוסר יכולתו לספק סיוע, מהווים הוכחה לכך שהמערכת הקיימת לחלוקת הסיוע בצינורות של האו"ם פגומה ודורשת שינוי.
- תוך שבועות מרגע תחילת חלוקת המזון בסוף מאי, ובפרט עם ההאצה המשמעותית שלה בתחילת יולי, הקרן חצתה את רף עשרות מיליוני הארוחות. התפוקתה היומית גדלה ממאות אלפים לעבר טווח המיליונים, בהתאם להתחייבות שאפתנית של 90 יום, שמספיקה, בסך הכל, לכסות את צורכי הקלוריות הבסיסיים של רוב האוכלוסייה. עקומת הצמיחה הזו הוכיחה שפלטפורמה הומניטרית ממוקדת מטרה עם אינטגרציה ביטחונית יכולה להתאים או לעלות על מדדי נפח מסורתיים תוך אכיפת אמצעי הגנה מפני הסטה.

- הקרן הקימה ארבעה אתרי חלוקה מאובטחים (SDS - Secure Distribution Sites) המוצבים גיאוגרפית כדי למצוא את האיזון הנכון בין נגישות לביטחון. כל אתר מתוכנן לתפוקה גבוהה ומודולרית (משרת בתחילה כמה מאות אלפי אנשים לכל אתר, עם יכולת הרחבה ליותר משני מיליון במצטבר). קופסאות ארוזות מראש (מזון, מוצרי היגיינה, ציוד רפואי) מייעלות את הטיפול, מפחיתות הזדמנויות לגניבה ומצמצמות את זמן השהייה בנקודות האיסוף. הקצאה אקראית של הסיוע במרכזי אחסון שונים בישראל ומודל פשוט וחוזר של "קופסה לנציג משק בית" מבטיחים עלות ארוחה נמוכה תוך שמירה על כך שלא יהיה ניתן להבריח אמל"ח.
- צינור האספקה מקצה לקצה משלב בדיקה ואטימה של הסיוע ההומניטרי במתקנים פרטיים מבוקרים; הקצאה אקראית לשיירות כדי למנוע הברחות; תנועה מלווה במסדרונות מאובטחים מאושרים מראש ע"י צה"ל, וחלוקה בניהול הדוק בפרימטר הסופי באתרי ה-SDS. עקביות כמותית (עשרות משאות עמוסות מדי יום; כל אחת נושאת כמות תואמת גבוהה של ארוחות) מאפשרת תכנון מראש לצרכים אזרחים. בחירות עיצוביות, כמו גודל חבילה קטן, הימנעות מיצירת ערימות גדולות והקטנת שלבי ההמתנה, מפחיתות באופן שיטתי את "ערך הגניבה" של קופסאות סיוע ע"י כנופיות מאורגנות.
- **תוכנית אבטחה היברידית משלבת הגנה מקצועית פרטית על מסלולים ואתרים, כוחות עזר מקומיים לממשק עם הקהל, ומנגנון בשליטה מרוחק שתכליתו להימנע מחיכוך תוך מעקב צבאי ומודיעין חיצוני.** שכבתיות זו יוצרת הרתעה חופפת: סיכול מוקדים של אימים במסלולי הנסיעה; שליטה היקפית המונעת אירועים של התקהלות כאוטיות; ומעקב אווירי/מודיעיני המרתיע התקפות מאורגנות. היעדר אירועי נפגעים המוניים בנקודות חלוקה (למרות הנרטיב העוין הנפוץ שגורס אחרת) מוצג כהוכחה ואשרור להצלחה של מודל סיוע זה.
- **חמאס וגורמים מזוהים איתו נקטו בשילוב של הפחדה (אימים), פרסים כספיים נגד אנשי ביטחון, לחץ על שותפים מקומיים), אלימות ממוקדת (התקפות שגרמו לנפגעים בקרב עובדי סיוע, שימוש ברימונים וכלי נשק קטנים באתרי חלוקה ופציעות של הצוות הזר של הקרן) והטרדה כדי לשחוק את המורל ולהרתיע נוכחות בנקודות החלוקה. דיווחים על מקרים שבהם פעילי חמאס מכים והורגים תושבי עזה שמקבלים סיוע ממרכזי הקרן מתקבלים באופן קבוע.** תעמולת חמאס ממתגת את תושבי עזה שמשתפים פעולה עם הקרן או פשוט מקבלים סיוע כבוגדים ומשתפי פעולה עם האויב, והם מותקפים. השכבה הקינטית משולבת במכוון עם מסרים פסיכולוגיים המציגים את האתרים כמלכודות או חזיתות מודיעיניות, במטרה לשבש את האמון האזרחי המתהווה ולהחזיר את התלות של התושבים בערוצים של סיוע המועדים לפורענות ושליטה של חמאס.
- במקביל לאימים הפיזיים, מתנהל מאמץ בזירה התודעתית שמפיץ טענות באופן מהיר ללא בדיקה תוך ניסיון לעורר רגשות חזקים (כמו יריות ומקרי מוות באתרי החלוקה, סחורות מזוהמות) המיועדות להפצה ויראלית בכלי מדיה שונים ללא כל אימות בסיסי. הבהרות או תיקונים מאוחרים נותרים מאחור, ומאפשרים לנרטיבים הראשוניים לעצב את התפיסה. סוכנויות מסורתיות וקואליציות של ארגונים לא ממשלתיים, חלקם מגנים על תפקידים קיימים, מהדהדים או מגבירים חששות, וקוראים לחזור למנגנונים ממוקדי האו"ם. זה מאלץ את הקרן להקצות משאבי ניהול להגנה על המוניטין שלהם תוך שמירה על תפוקה.
- על ידי הכנסת שרשרת אספקה בנפח גבוה ודליפה נמוכה שמפסיקה לעבור דרך שומרי הסף חמושים, הקרן מגבילה את "כלכלת ההסטה" הקודמת (גרירת אחוזים, מכירה מחדש בשוק השחור של מצרכים בסיסיים כמו קמח, או יצירת רווח ממכירה של סחורות מוגבלות). **לפי הערכות, חמאס הרוויח מעל חצי מיליארד דולר ב-2024 בלבד מסיוע שנגב כדי לממן את מכונת הטרור שלו.** הפחתת המחסור מפחיתה עליות מחירים ספקולטיביות ומחלישה את המינוף של רשתות הפטרונות של חמולות וכנופיות. האסטרטגיה של המודל של הקרן תוקפת את ההטייה לטובת חמאס בקרב האזרחים בעזה, שפועלים לטובתו בשלוש שכבות שונות של שיתוף פעולה – שיתוף פעולה אידיאולוגי, "קואופטציה" (התאמה) פסיבית, ציות כפוי – על ידי הצעת חלופה ניטרלית שאינה דורשת נאמנות פוליטית כתנאי

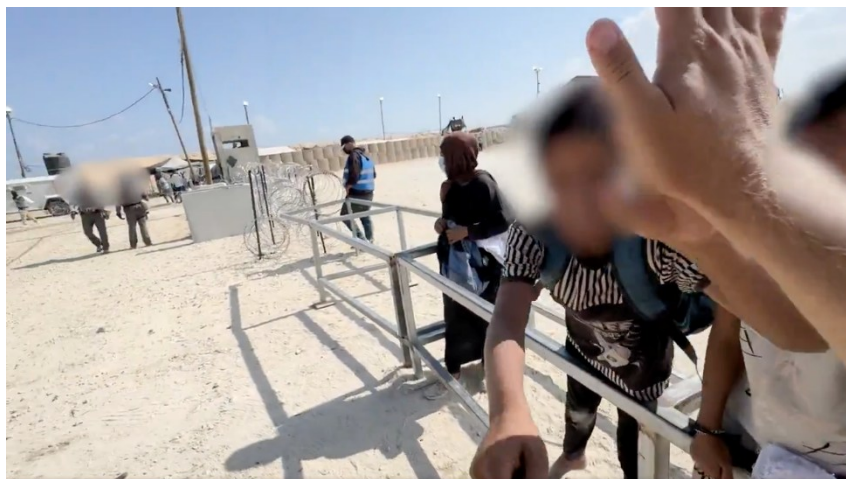
לקבלת סחורות חיוניות. הרעיון המוצע של "עיר הומניטרית" עונה על ההיגיון הזה: אספקת שירותים מרוכזת ומפורזת שתגבש גרעין אזרחי שלאחר חמאס.

- ההשפעה המצטברת של הקרן שפועלת לחלוקת סיוע בצורה מאובטחת, יעילה, חסכנית בעלויות, בצורה שמונעת הסטה של סיוע הומניטרי, יוצרת נרטיב נגדי לחמאס ותחליף ממשל ראשוני – מקדמת מודל לפעילות הומניטרית באיזורי קונפליקט אחרים שבהם קבוצות חמושות שלטו באופן היסטורי בסיוע. ההתנגדות לפעילות הקרן ממסודות מסורתיים מראה שהמודל הוא סוג של "הרס יצירתי" וחדשני שיוצר תקדים מוצלח למודל אלטרנטיבי של חלוקת סיוע. עם זאת, ההיתכנות של המודל מזמינה התאמה לסקטורים אחרים (בריאות, חינוך, רווחה). אמון מתמשך של תורמים ושיתוף פעולה הדרגתי עם גורמים רב-צדדיים יכולים למסד מודל שמגשים בו זמנית צרכי סיוע דחופים ומעצב מחדש את הכלכלה הפוליטית שהעצימה בעבר את השליטה הצבאית של גורמים חמושים.

- ארגוני סיוע של האו"ם כמו UNICEF, תוכנית המזון העולמית (WFP) ו-OCHA סירבו לשתף פעולה עם הקרן למרות בקשות חוזרות ונשנות מצד המתפ"ש והקרן לעבוד יחד כדי לאפשר לסיוע להגיע ליותר אנשים ולהשיג את המשימה ההומניטרית שלשמה הוקמו הארגונים האלה.** בשל שיתוף הפעולה שלהם עם פעילי חמאס מקומיים בשטח ששולטים בסיוע, וקרוב פוליטי על מי צריך להיות אחראי על משלוחי הסיוע, האו"ם ראה בקרן מתחרה שיש להחרים אותה במקום שותף למשימות הומאניטריות. כתוצאה מכך, למעלה מ-600 משאיות עמוסות סיוע נותרו בצד העזתי של מעבר כרם שלום. הן היו אמורות להיאסף על ידי ארגוני האו"ם. במקום לעזור לאזרחי עזה, האו"ם, בתמיכת הקהילה ההומניטרית הבינלאומית, השיק קמפיין של דה-לגיטימציה של הקרן עם טענות כוזבות על אי-הקפדה על עקרונות הומניטריים. אזרחי עזה סבלו את עיקר הקמפיין הפוליטי הזה שתוזמר על ידי חמאס והאו"ם.

- מכון Network Contagion Research Institute פרסם דו"ח ב-15 ביולי 2025 בשם: "המכירה של העיתונות: כיצד התקשורת האמריקאית והאירופית הפכה לפה בלתי ביקורתי של גוף שמוכר כארגון טרור זר" שמתאר את צינור המידע שמועבר מחמאס עצמו ומשתפי הפעולה שלו ישירות לכותרות החדשות המובילות על הקרן בעזה על ידי בניית נרטיב שמועיל לחמאס. הממצא המזעזע היה שארגוני הסיוע ההומניטריים של האו"ם, שנוצרו כדי להקל על חלוקת הסיוע וסירבו לשתף פעולה עם הקרן למרות בקשותיה, השתתפו בהעצמת טענות לא מאומתות שמקורן בחמאס תוך התעלמות מהצהרות דו"חות מצה"ל והקרן.

עובד של הקרן נותן "כסף" לילד עזתי במרכז סיוע | מקור: קרן הסיוע בעזה ב-X

קרן הסיוע ההומניטרי לעזה

קרן הסיוע ההומניטרי לעזה¹ (GHF) היא קרן אמריקאית שהוקמה בפברואר 2025. את הקרן מובילים מומחים בתחומים שונים – סיוע הומניטרי, ביטחון, דיפלומטיה ופיננסים. המימון שלה מגיע מממשלות וכן מתרומות פרטיות. ב-26 ביוני, מחלקת המדינה האמריקאית הודיעה כי תקצה 30 מיליון דולר לתמיכה בפעילות הקרן² ההכרה בכך שגוף שיכול לספק סיוע בבטחה ובאופן מאובטח לאזרחי עזה מבלי לעבור דרך חמאס, יהיה גורם קריטי במלחמה, צוינה ונרקמה שבועות לאחר מתקפת חמאס ב-7 באוקטובר 2023, וזכתה לתמיכה הן מממשל ביידן והן מממשל טראמפ. יש להדגיש כי חמאס מוכר כארגון טרור על ידי ארה"ב ורוב מדינות המערב (האיחוד האירופי, קנדה, בריטניה ועוד)³.

לפני פעילות הקרן

מאז תחילת המלחמה, הסיוע ההומניטרי הועבר בעיקר באמצעות משאיות אספקה שנכנסו דרך מעבר כרם שלום, מעבר ארז ומעבר חדש שנפתח (מרץ 2024) ליד בארי, והגיעו לנקודות חלוקה. **למעלה מ-95,000 משאיות שהובילו יותר מ-1.8 מיליון טונות של סיוע הומניטרי נכנסו**⁴. עם זאת, חמאס וגורמים אחרים השתלטו על משאיות הסיוע, גנבו סחורות ומנעו מתושבי עזה לקבל סיוע הומניטרי. סיוע זה אפשר לחמאס לאגור אספקה, להמשיך לתחזק את המנהרות ומקומות המסתור שלו ולהמשיך בלחימה נגד ישראל. על פי נתוני האו"ם עצמו, ביוני נכנסו לעזה 1,090 משאיות, כאשר 1043 מהן נתפסו על ידי חמאס. המשמעות היא שרק 47 משאיות הגיעו ליעדן מבלי שנבזזו או הוסטו מנתיבן, כלומר כ-4% בלבד⁵.

פעילות הקרן זכתה לביקורת מגופים בינלאומיים, כמו האו"ם, עוד לפני שהחלה, בשל טענות שהיא מפרה עקרונות של סיוע הומניטרי. בנוסף, שווייץ שקלה לפתוח בחקירה פלילית בנוגע לפעילות הקרן, בחשד שהיא כופה עקירה של תושבי עזה ומסכנת אלפים⁶. עם זאת, הקרן הכחישה טענות אלו, והצהירה כי היא "מחויבת באופן מלא לעקרונות ההומניטריים ולא תתמודד בשום צורה של עקירה כפויה של אזרחים".

חשוב לציין שכמות משמעותית של **צוות הקרן מחזיק בניסיון רב במתן סיוע הומניטרי בחלקים אחרים של העולם. לרוב אנשי הצוות יש 15-25 שנות ניסיון במגזר ההומניטרי, חלקם עבדו עבור סוכנויות האו"ם, ארגונים לא ממשלתיים בינלאומיים ו-USAID. הניסיון שלהם כולל עבודה בשטח לצד עבודה בתכנון אסטרטגי ושיתוף פעולה בין-ארגוני**. ישנן עשרות מדינות שבהן פעלו אנשי הקרן לפני שהצטרפו לקרן, וסייעו במהלך עשרות סכסוכים ואירועים הומניטריים עם אוכלוסיות מכל רחבי העולם - תאילנד, קמבודיה, מיאנמר, עיראק, אתיופיה, מצרים, ירדן, לבנון, גימייקה, מרוקו, סנגל וסיירה לאון. נראה שחלק מתסכול הקהילה ההומניטרית הבינלאומית נובע מכך שאנשי הקרן הוכשרו ועבדו עמם, אך בחרו שלא להמשיך לעבוד איתם ולהצטרף לקרן.

¹ https://ynet-pic1.yit.co.il/picsserver6/wcm_upload_files/2025/05/08/BJbxp4cgel/Gaza_Humanitarian_Foundation_Overview__1_.pdf

² <https://ghf.org/us-state-department-announces-30-million-in-funding-to-ghf/>

³ https://www.oas.org/en/media_center/press_release.asp?sCodigo=E-051/21, <https://www.gov.uk/government/publications/proscribed-terror-groups-or-organisations--2/proscribed-terrorist-groups-or-organisations-accessible-version>, <https://www.state.gov/foreign-terrorist-organizations>, <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions-against-terrorism/>

⁴ <https://www.warinisrael.org/gaza>

⁵ <https://info.un2720.org>

⁶ <https://www.jpost.com/israel-news/article-859778>

כמות הסיוע שחולק

הקרן החלה לחלק מזון ב-26 במאי. נכון ל-5 באוגוסט, חולקו מעל 106 מיליון ארוחות לתושבי עזה⁷, בממוצע של מעל מיליון ארוחות ביום. זאת, למרות שבהתחלה חולקו כמה מאות אלפי ארוחות ביום במהלך מלחמת "עם כלביא" בין ישראל לאיראן בחודש הראשון לפעילות הקרן. כיום, מספר הארוחות שמסופקות מדי יום מוערך ב-2 עד 2.5 מיליון (אוכלוסיית רצועת עזה מוערכת בכ-2 מיליון)⁸. יש לציין כי הקרן התחייבה לחלק 300 מיליון ארוחות ב-90 הימים הראשונים לפעילותה.

כיצד מחולק הסיוע

הסיוע מחולק באמצעות ארבעה אתרי חלוקה מאובטחים (SDS), שלושה בדרום עזה ואחד במרכז-צפון עזה⁹. כל אתר מתוכנן לשרת כ-300,000 אנשים, בסך הכל 1.2 מיליון אנשים, עם תוכניות להרחיב את הסיוע ליותר מ-2 מיליון. הסיוע, הכולל חבילות מזון ארוזות מראש, מוצרי היגיינה וציוד רפואי, מועבר דרך מסדרונות מאובטחים למניעת גניבה. עלות כל ארוחה היא כ-1.30 דולר, כולל הוצאות ביטחון ולוגיסטיקה.

כיום (אוגוסט), כ-60 משאיות נכנסות לעזה מדי יום ממעבר כרם שלום, כאשר כל משאית נושאת כ-60,000 ארוחות. הסיוע נבדק בישראל על ידי SRS (Safe Reach Solutions) ו-UG Solutions (חברות קבלניות אמריקאיות) ומאוחסן בכמה מחסנים, שם הוא נאסף לאחר מכן על ידי שיירות SRS שמעבירות אותו לאתרי ה-SDS. חלוקת הסיוע מתבצעת באופן אקראי לאנשים שונים במחסנים בישראל – מה שהופך את הברחת הנשק ליעדים ספציפיים לכמעט בלתי אפשרית. מנגנון האקראיות משבש כל ניסיון לתאם הברחת נשק לעזה, שהיה פגם מרכזי במערכות אספקת הסיוע הקודמות. בעבר, חמאס השתלט באופן קבוע משאיות סיוע בדרכן למחסנים בנתיבים שלא היו מאובטחים לחלוטין. נהלי הקרן אינם מאפשרים תפיסה וביזה של משאיות, שכן כל המשאיות עוברות בנתיבים מוגדרים המאובטחים על ידי SRS, כאשר צה"ל מתאם אזורי הימנעות מחיכוך כדי להימנע מירי דו צדדי.

לאחר שהסיוע מועבר לאתרי החלוקה, החלוקה מתבצעת כך שכל נציג משק בית יכול לבוא לאתר חלוקה ולאסוף קופסה עבור משפחתו, מה שמקשה על חמאס לתפוס או לגנוב קופסאות מאזרחים, שכן כל קופסה מכילה כמות קטנה של מזון שאמורה להספיק למספר ימים עבור משפחה. זה בניגוד לשיטות של ארגונים אחרים, כמו האו"ם, שבהם הסיוע ההומניטרי מועבר למרכזי חלוקה ומחסנים באמצעות משאיות, מה שמקל על חמאס לגנוב כמויות גדולות של סיוע – על ידי תפיסת משאיות או פריצה למרכזי חלוקה.

חשוב לציין כי ראשי משקי בית אינם נדרשים לעבור בדיקות מעבר לסינונים ביטחוניים בסיסים או להירשם אצל גוף מפקח. מטרה זו היא לבנות אמון בין התושבים למפעילי מרכזי הסיוע, למרות ההבנה שחלק מהאנשים עשויים לנסות לקחת יותר מקופסה אחת ביום.

⁷ <https://ghf.org/ghf-operational-update-monday-august-4-2025/>

⁸ <https://www.reuters.com/world/middle-east/humanitarian-workers-killed-gaza-bus-ambush-that-israel-blames-hamas-2025-06-12/>, <https://www.gov.il/en/pages/gaza-humanitarian-foundation-operational-update>

⁹ שלושה מהאתרים ממוקמים באזור רפיח, באזור תל סולטאן. האתר הרביעי ממוקם בין ציר נצרים למחנות המרכז, בדרך סלאח א-דין

כיצד חמאס מאיים, שם למטרה ופוגע באזרחים בעזה

מאז תחילת הפעילות במאי 2025, חמאס איים על קבוצות התומכות במנגנון הסיוע החדש וניסה למנוע מתושבי עזה לגשת לנקודות חלוקה. בנוסף, משרד הפנים של חמאס הזהיר כי ישראל תשתמש במרכזי הסיוע למטרות מודיעיניות.¹⁰ הצהרה זו משקפת את חששו של חמאס ממרכזי הסיוע החדשים ומהפוטנציאל שלהם לערער את שליטתו ברצועה ובתושביה. חמאס גם מתנכל באופן שגרתי אזרחים המקבלים סיוע ומתייג אותם כמשתפי פעולה ובוגדים. לאחרונה, חמאס התעקש כי הקרן תיסגר כחלק מעסקת הפסקת האש וכי כל חלוקת הסיוע תחזור למנגנון הישן של האו"ם.

על פי מספר דיווחים (והצהרת הקרן ב-28 ביוני), חמאס ממקד את פעולותיו נגד הקרן ואת עובדיה. חמאס מציע כסף למי שפוגע או הורג את אנשי הביטחון האמריקאים של הקרן ועובדי הסיוע בעזה. יתר על כן, הוא הציב פעילים חמושים בקרבת אזורי סיוע הומניטריים כדי לשבש את מנגנון הסיוע. לפחות 12 עובדי סיוע בעזה נהרגו על ידי חמאס, לצד אחרים שעונו, עם איומים גוברים.¹¹ ב-5 ביולי, שני אמריקאים שעבדו באחד מאתרי החלוקה נפצעו מרימון שהושלך על ידי פעילי חמאס שמטרתם היו אנשי הצוות האמריקאים.¹²

בנוסף, למרות דיווחים זרים (מכלי תקשורת כמו אל-ג'זירה) על ירי והרג של אזרחים בסמוך לאתרי סיוע, הקרן חשפה כי טענות אלו שקריות וגינתה את אלו שמפיצים שמועות כאלה, שיצרו פחד ובלבול בקרב מקבלי הסיוע והרתיעו אזרחים מהגעה לאתרי הקרן. על פי הצהרת הקרן ב-30 ביוני, דיווחים על ירי של אזרחים בסמוך לאתרי סיוע אינם נכונים ומתייחסים לאירועים באתרים אחרים, כמו אלו המופעלים על ידי האו"ם וארגונים הומניטריים אחרים. המידע המוטעה מקורו במשרד הבריאות של עזה, הנשלט על ידי חמאס (שיש לו אינטרס לערער את פעילות הקרן) ומוגבר על ידי כלי תקשורת, בעיקר אל-ג'זירה.¹³

חמאס ממציא באופן עקבי טענות וממתג אותן בתור דיווחים מבית "משרד התקשורת של הממשלה הפלסטינית", "משרד הבריאות של עזה" או סוכנות אחרת שהיא חלק מממשלת חמאס. לעיתים קרובות הם משתמשים בתמונה גנרית ללא סימני זיהוי בתמונה, כמו חותמת זמן דיגיטלית או מיקום, ומפיצים את זה באמצעות משפיעני רשת הקשורים לחמאס ברשתות החברתיות וכלי תקשורת, כדי להגביר את ההשפעה. פעמים רבות, התקשורת במערב מדווחת את טענות אלו בתור דיווחים אמנים, ורק כמה ימים לאחר שהנרטיב של חמאס הופך באופן מוחלט, כלי תקשורת אלה מפרסמים תיקון, אחרי שכבר נגרם נזק תדמיתי בלתי הפיך לקרן.

כיצד מסופקת האבטחה על ידי גורמים שונים (ארה"ב, ישראל ותושבי עזה מקומיים)

גורמים אמריקאים: חברות אבטחה פרטיות אמריקאיות אחראיות על אבטחת אתרי החלוקה עצמם, המנוהלות על ידי אנשים עם ניסיון רב בסוכנויות ביטחון אמריקאיות. החברה הראשונה, Safe Reach Solutions (SRS), בבעלות קצין בכיר לשעבר ב-CIA, מטפלת באבטחת נתיבי הסיוע ולוגיסטיקה. השנייה, UG Solutions, בראשות גיימסון ג'ובאני, חבר לשעבר בכוחות המיוחדים של ארה"ב, אחראית על מחסומות ומרכזי חלוקה של הקרן.¹⁴

¹⁰ <https://www.ynet.co.il/news/article/rjqtc7xfxl>

¹¹ <https://ghf.org/ghf-statement-on-reports-of-hamas-targeting-ghf-personnel-aid-workers/>, <https://www.gov.il/en/pages/ghf-team-attacked-by-hamas-in-gaza-11-jun-2025>

¹² <https://www.jpost.com/israel-news/defense-news/article-860047>

¹³ <https://ghf.org/ghf-operational-update-june-30/>

¹⁴ https://www.calcalist.co.il/local_news/article/rjm6wl1pell

ישראל: במסגרת המסגרת המוסכמת, צה"ל אחראי על אבטחת אתרי החלוקה ממרחק באמצעות מודיעין ומעקב אווירי. בנוסף, משאיות הסיוע נכנסות דרך נתיבים הנשלטים על ידי צה"ל כדי למנוע ביזה. יש להדגיש כי למרות דיווחים הטוענים שישראל הרגה מאות תושבי עזה באתרי חלוקה באמצעות ירי, נראה כי אלו שקריים. הקרן הצהירה (1 ביוני) כי לא התרחשו מקרי מוות באף אחד מאתריה. הקרן גם פרסמה צילומי מצלמה שמזכים את צה"ל מהאשמות בירי על אזרחים בעזה.¹⁵

תושבי עזה מקומיים: על פי דיווחים, מיליציות בעזה מעורבות גם באבטחת מרכזי הסיוע. לדוגמה, המיליציה "הכוחות העממיים", בראשות יאסר אבו שבאב (הידוע גם כמיליציה אבו שבאב), משתפת פעולה עם ישראל נגד חמאס, ומשתתפת באבטחת מרכזי סיוע ושיירות אספקה.¹⁶ ב-2 ביולי, משרד הפנים של חמאס הודיע כי על יאסר אבו שבאב להסגיר את עצמו תוך 10 ימים, והאשים אותו בהקמת קבוצה חמושה והסתה למרד.

ניצול הסיוע ההומניטרי על ידי חמאס

עזה הייתה ועודנה חברה הנתמכת על ידי סיוע חיצוני במשך עשרות שנים. במהלך שני העשורים האחרונים, חמאס ניצל הסיוע החיצוני ואת ארגוני סיוע כמו אונר"א כדי לשמור על שליטתו בעזה ולקדם את מטרות הטרור שלו – והעשיר את קופתו באמצעות השתלטות על שרשראות האספקה ושליטה על תכני ה"חינוך" של הדור הבא בבתי ספר הנתמכים על ידי ארגוני הסיוע.

חמאס, שבוזז ומוכר כיום סיוע הומניטרי כדי לממן את פעילותו הצבאית, הוא בעל אינטרס ברור למנוע את פעילות הקרן. שליטה על הסיוע ההומניטרי מאפשרת לחמאס להשתמש בו כמנוף נגד האוכלוסייה כדי למנוע שיתוף פעולה עם ישראל או הקמת מנגנון ממשל חלופי. בנוסף, חמאס משתמש בכספים שהוא מרוויח ממכירת סיוע כדי לשלם לפעיליו. על פי הערכה של הפרשן אהוד יערי ממאי 2024, **חמאס כבר הרוויח יותר מחצי מיליארד דולר מסיוע שנבזז**¹⁷. בראיון ל-NBC, יו"ר בית הנבחרים מייק ג'ונסון אישר טענות אלו, ואמר כי ישראל הכניסה במהלך המלחמה, שנמשכה מעל שנתיים, מזון בשווי של יותר משנתיים לעזה. הסיבה שהסיוע לא הגיע לאזרחים היא שחמאס גנב את המזון. הוא אמר כי במהלך 2024, ההערכות מצביעות על כך שחמאס הרוויח מעל חצי מיליארד דולר ממזון שהיה אמור להגיע לאזרחי עזה. זה היווה מעל מחצית מתקציב חמאס, מה שמראה כי מערכת המשלוחים של האו"ם פגומה מן היסוד.¹⁸

במהלך כל המלחמה, צה"ל מעריך כי חמאס הרוויח מאות מיליוני דולרים על ידי ניצול מנגנון הסיוע ההומניטרי. ביוני, צה"ל פרסם ממצאים המצביעים על כך שחמאס השתמש בסיוע ההומניטרי למימון טרור¹⁹ – "חמאס קבע לאורך המלחמה כי כמויות שונות (בין 15% ליותר מ-25%) מהסיוע ההומניטרי שנכנס לרצועת עזה יועברו באופן אוטומטי לארגון הטרור ולצרכיו. הסיוע שהוקצה לארגון הטרור הועבר לפעילים בשטח או נמכר במחירים גבוהים כדי להרוויח על חשבון תושבי עזה. מסמך שנחשף לאחרונה מוכיח כי החלטות בנושא זה התקבלו במהלך המלחמה".

בשיחה בין תושבי עזה מקומיים לקציני מתפ"ש, הסבירו התושבים כיצד חמאס גונב קמח מאונר"א ומוכר אותו במחיר כפול ממחיר השוק.²⁰ בנוסף, חמאס ניסה להבריא פריטים "אסורים" כמו סיגריות, שהוא אסר על סוחרים למכור כדי לשמור על מונופול בשוק. כחלק מתהליך הסיוע ההומניטרי, סיגריות לא אושרו לכניסה, וניסיונות להבריא מוצרי טבק נמנעו לעיתים קרובות, אך לא תמיד.

¹⁵ <https://www.c14.co.il/article/1228719>, <https://www.facebook.com/watch/?v=2089429291540836>

¹⁶ <https://www.ynet.co.il/news/article/sygfppmhge>

¹⁷ <https://www.thejc.com/news/israel/hamas-has-profited-from-gaza-aid-to-tune-of-half-a-billion-dollars-sazp9syt>

¹⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=uzR5hVzDog0>

¹⁹ <https://www.idf.il/en/mini-sites/idf-press-releases-israel-at-war/june-25-pr/the-idf-reveals-how-the-hamas-terrorist-organization-systematically-exploited-humanitarian-aid-in-gaza-to-fund-terrorist-activity/>

²⁰ <https://www.ynetnews.com/article/rko36somxl>

דיווחים שהתגלו ביולי 2025 מצביעים על כך שכנופיות חמושות המזוהות עם חמאס וכוחות עצמאיים יצרו מנגנון מאובטח שבו סיוע נגב ממחסני אונר"א.²¹

מאמצים לדה-לגיטימציה של הקרן באמצעות חדשות כזב ("פייק ניוז")

חמאס המציא והפיץ סדרת טענות על ירי המוני כנגד אזרחים במרכזי חלוקה, באמצעות "משרד הבריאות" הנשלט על ידו או באמצעות "סוכנות ההגנה האזרחית". כלי תקשורת גלובליים ציטטו דיווחים שהמקור שלהם הוא חמאס, ופתחו בקמפיין של דה-לגיטימציה, בשיתוף פעולה עם ארגוני סיוע ומשפטנים שעשו פוליטיזציה של החוק הבינלאומי על מנת לתקוף את ישראל והקרן. דיווחי התקשורת המערבית נוטים לתייג את הקרן כ"שנויה במחלוקת" או כקרן "ישראלית-אמריקאית", למרות שהיא רשומה כארגון לא ממשלתי עצמאי. בנוסף, באופן מפתיע, ארגוני האו"ם היו ביקורתיים מאוד כלפי הקרן, וטענו כי היא אינה עומדת בצרכי האוכלוסייה או בהתאם לעקרונות הומניטריים הנהוגים.²² למרות שהקרן מאוישת על ידי בכירים עם ניסיון רב בסיוע הומניטרי: המנהל הזמני, ג'ון אקרי, הוא בכיר לשעבר ב-USAD, חבר מועצת הנאמנים, נייט מוק, הוא מנכ"ל לשעבר של World Central Kitchen והיועץ הבכיר, לוטננט גנרל מארק שוורץ, שימש כרכז הביטחון של ארה"ב בין ישראל לרשות הפלסטינית. כשישראל עובדת עם הקרן כדי להקל על חלוקת סיוע הומניטרי נרחב, ארגוני "זכויות אדם" כמו אמנסטי אינטרנשיונל פרסמו דו"חות שהאשימו את ישראל בשימוש בטקטיקות רעב כדי לבצע רצח עם נגד תושבי עזה.²³ בעקבות הלחץ מצד האו"ם וארגוני סיוע מסורתיים שכלל הנראה מאוימים מהקרן, המנהל הראשון שלה, ג'ייק ווד, התפטר יום לפני תחילת הפעילות בעזה.

על פי הקלטות שפורסמו על ידי צה"ל והמתפ"ש, תושבים מקומיים בעזה העידו כי פעילי חמאס ירו בנשק קל ומרגמות לעבר נקודות חלוקה ברפיח.²⁴ הם ציינו כי צה"ל הגיב לירי של חמאס, מה שאפשר לחמאס ולתקשורת הבינלאומית לטעון כי צה"ל כיוון ירי לכיוונם של אזרחים בכוונה, בדיוק כפי שחמאס תכנן. בנוסף, תושבים מקומיים העידו כי חמאס פעל לשבש את מנגנון הסיוע, כולל על ידי הפעלת לחץ על סוכנויות סיוע להעביר סיוע בנתיבים קבועים מראש כדי שחמאס יוכל לגנוב אותו. בשיחה עם המתפ"ש, תושבי עזה חשפו כי חמאס משתמש באופן עקבי בטרור ואלימות נגד אזרחים באזורי חלוקת מזון ומזייף נתונים כדי ליצור מראית עין של אירועי נפגעים המוניים שנגרמו על ידי צה"ל.²⁵

הלחץ הבינלאומי מתבטא בדרכים שונות. למעלה מ-170 ארגוני צדקה/סיוע קראו להפסיק את פעילות הקרן ולהחזיר את חלוקת הסיוע לאו"ם, בטענה שהקרן פועלת באופן לא מתואם ולא לגיטימי. טענה זו מתעלמת מהעובדה שחמאס גונב סיוע של האו"ם, בעוד הקרן פועלת לחלק סיוע ישירות לתושבים מחוץ לשליטת חמאס. בנוסף, לאחר שהופצו טענות על כך שהקרן מזינה בסתר סמים בתוך האוכל שמחולק, שגריר ישראל באו"ם, דני דנון, מתח ביקורת על התנהלות האו"ם כלפי הקרן, וציין כי מדובר בטענות שקריות שמטרתן לערער את הארגון.²⁶

דו"חות שפורסמו ביוני על ידי הגארדיאן, ה-BBC והאו"ם תיארו עשרות מקרי מוות ופציעות באתרי הקרן. בין ה-1 ל-15 ביוני, דווח על 32 מקרי מוות ו-250 פציעות במחנה רפיח, תוך האשמת צה"ל ישירות. דו"חות אלו הסתמכו בעיקר על מקורות ממשד הבריאות של חמאס ללא אימות עצמאי. הקרן דחתה טענות אלו, וקראה להן תוצר של "אג'נדה פוליטית". תיעוד שפורסם על ידי הקרן וצה"ל הראה כי הירי התרחש עקב מהומות בסמוך

²¹ <https://x.com/h3976a/status/1941739408438272305>, <https://x.com/h3976a/status/1939889770962067741>

²² <https://www.bbc.com/news/articles/cev41em3r9lo>

²³ <https://apnews.com/article/israel-palestinians-hamas-war-news-amnesty-international-bc0964d64178999809770493df90607d>

²⁴ <https://www.ynetnews.com/article/rldabglxxg>

²⁵ <https://www.jpost.com/middle-east/article-859614>

²⁶ <https://www.jpost.com/israel-news/article-859658>

לאחר, ולא כתוצאה מהתקפה מכוונת על אזור הסיוע²⁷. סוכנות הידיעות AP דיווחה על שימוש בכוח באתרי חלוקת הסיוע של הקרן בעזה, כולל תחמושת חיה ורימוני הלם, לכאורה על סמך עדות של שני עובדים אמריקאים אנונימיים. AP דיווחה כי 94 פלסטינים נהרגו בעזה (3 ביולי), כולל 45 שניסו להגיע לסיוע הומניטרי, כך אמר משרד הבריאות של עזה הנשלט על ידי חמאס. בתגובה, הקרן הצהירה כי המידע "שקרי לחלוטין" וטענה כי כל הירי התרחש מחוץ לאזורי הסיוע²⁸, ללא פציעות מתועדות בתוך אתרי החלוקה עצמם.

דיווחים לא אחראיים של כלי תקשורת מהמיינסטרים סייעו ליצור ספק ובלבול לגבי המאמצים המוצלחים של הקרן. בזמן דיווח על הלחימה ברפיח, BBC דיווח כי "טנק ירה על קהל" באתר חלוקת סיוע, אך מאוחר יותר עדכן את הדיווח כדי להבהיר כי הדיווח הראשוני התבסס אך ורק על מקורות המזהים עם חמאס, ללא ראיות משניות מאמתות. גם הגארדיאן ו-AP העלו דיווחים שהסתמכו על הצהרות ממשרד הבריאות של עזה הנשלט על ידי חמאס, וקשרו מקרי מוות ופציעות ישירות לקרן ללא אימות עצמאי של המידע או בחינת מקורות נוספים. כתוצאה מדיווחים לא מדויקים אלה, עיתונים כמו הושינגטון פוסט נאלצו לפרסם הבהרות על הדיווח שלהם על מספר המתים²⁹.

בתגובה להאשמות אלו, בתחילת יוני, דוברת הבית הלבן קרולין ליוויט האשימה את ה-BBC בקבלת נתוני נפגעים ממשרד הבריאות של חמאס. ה-BBC נאלץ "לתקן ולמשוך" דו"ח על מתקפה ישראלית ליד אתר חלוקת סיוע, בין היתר בשל שינוי כותרות מ"טנק ירה על 26" שרמז על ישראל כתוקפן ל"ירי גרם ל-31 מקרי מוות" שלא ייחס אשמה לישראל³⁰.

תועמלנים של חמאס הפיצו טענות שקריות רבות שהופצו בתקשורת הערבית, כולל ההאשמה כי הקרן משתמשת בסוכר כדי לפתות תושבי עזה לבורות ואז לקבור אותם חיים. התקשורת הערבית הגבירה טענה אבסורדית זו³¹. טענה נוספת שהפכה לווריאציה של טענה כי ישראל תיבלה קמח בסמים כדי לסמם תושבי עזה³².

ב-7 ביולי, רויטרס טענה כי הקרן "בונה מחנות בקנה מידה גדול הנקראים 'אזורי מעבר הומניטריים' בתוך - ואולי מחוץ ל - עזה כדי לאכלס את האוכלוסייה הפלסטינית, תוך מתווה חזון של 'החלפת שליטת חמאס באוכלוסייה בעזה'³³". הקרן הכחישה זאת בתוקף ואמרה כי העורכים פרסמו סיפור מזויף שהם ידעו שהוא שקרי³⁴.

ארגונים בינלאומיים ועיתונים ממשיכים בקמפיין לדה-לגיטימציה של פעילות הקרן. מספר בכירים בארגונים נשאלו על הרעב בעזה ומדוע הם לא משתפים פעולה עם פעילות הקרן, אך הם נמנעו מלענות על כך ישירות. הם טענו כי קיימת חסימה של סיוע, למרות שהראיות מצביעות על כניסת עשרות משאיות של סיוע הומניטרי. בנוסף, הם קראו לא לשיתוף פעולה עם הקרן, למרות הטענות על רעב בעזה והעובדה שהקרן פועלת לספק סיוע הומניטרי. לדוגמה, ד"ר טדרוס אדהנום גברייסוס, מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי, אמר כי "אני לא יודע איך אפשר לקרוא לזה מלבד רעב המוני וזה מעשה ידי אדם. וזה ברור מאוד. וזה בגלל הסגר"³⁵ מבלי

²⁷ <https://news.yahoo.com/gaza-aid-group-says-ap-230035628.html>

²⁸ <https://www.jpost.com/middle-east/article-859943>

²⁹

https://x.com/washingtonpost/status/1929961283593367559?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwtterm%5E1929961283593367559%7Ctwgr%5E45a6fc63a6607cd2ca9add8de0eeacac0c887e93%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.foxnews.com%2Fmedia%2Fwashington-post-admits-faulty-reporting-claim-israel-killed-dozens-gazan-civilians-aide-site

³⁰ <https://www.thetimes.com/uk/media/article/karoline-leavitt-news-bbc-hamas-dq0wps32v>

³¹ <https://x.com/GHFUpdates/status/1940073759194354008>

³² <https://x.com/GHFUpdates/status/1940497926754865487>

³³ <https://www.reuters.com/world/middle-east/us-backed-aid-group-proposed-human-transit-areas-palestinians-gaza-2025-07-07/>

³⁴ <https://x.com/GHFUpdates/status/1942224019274584152>

³⁵ Video shows dire starvation crisis in Gaza, CNN

להזכיר את העובדה שעשרות משאיות עם סיוע הומניטרי נכנסות לרצועה. יתר על כן, סינדי מקיין, המנהלת הבכירה של תוכנית המזון העולמית, השיבה כאשר נשאלה על פעילות הקרן: "אנחנו לא מתואמים, ואנחנו לא עובדים עם הקרן... אנחנו סוכנות של האו"ם, אז יש לנו את האו"ם. הדרך שבה האו"ם פועל שונה ממה שהקרן עושה".³⁶ בנוסף לכך, טג'אדה ד'אווין מק'קנה, מנכ"לית Mercy Corps, טענה כי "הצוות שלנו מתעורר בכל בוקר בדיוק כמו כולם, תוהה מאיפה הם ישיגו את הארוחה הבאה שלהם", מבלי להתייחס לסיבה לכך שהם לא משתפים פעולה עם פעילות הקרן בעזה.

במכתבים ששלח מנכ"ל הקרן, ג'וני מור, למשרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA), הוא הביע שוב את רצונו לשתף פעולה עם ארגוני האו"ם בחלוקת סיוע הומניטרי. מכתבים אלו זכו למענה כללי של נכונות בנוגע לצורך בשיתוף פעולה ואפשרות לקיים פגישה, אך לא הוגשה בקשה לקבוע פגישה קונקרטית כדי לקדם את הנושא.³⁷

בנוסף, במאמר מה-26 ביולי, הניו יורק טיימס³⁸ כתב כי למרות האשמות חוזרות ונשנות במהלך השנתיים האחרונות, צה"ל לא הצליח להוכיח כי פעילי חמאס גונבים סיוע הומניטרי שנכנס לרצועת עזה. עם זאת, האו"ם עצמו דיווח כבר ב-2009 ושוב ב-2023 כי חמאס גנב ושלט בסיוע הומניטרי³⁹. גם הרשות הפלסטינית הצהירה⁴⁰ (במאי 2025) כי חמאס אחראי לגניבת סיוע הומניטרי. למרות דו"ח של USAID שהפריך את ההאשמות בגניבת סיוע על ידי חמאס, הבית הלבן טען כי קיימים סרטונים המוכיחים גניבת סיוע על ידי חמאס וכי האמינות והקיום של הדו"ח מוטלים בספק⁴¹. התקשורת הבינלאומית לעיתים התעלמה ממקורות שלא התבססו על חמאס. הירי ליד אתרי החלוקה, שבוצע לעיתים קרובות על ידי פעילי חמאס, נעלם מעיני התקשורת גם כאשר ראיות וידאו הראו זאת בבירור⁴². עיתונאים המזוהים עם חמאס ומשרד הבריאות של עזה הנשלט על ידי חמאס או עדים אחרים שטענותיהם לא ניתנו לאימות הפכו להרבה כותרות ראשיות בתקשורת הבינלאומית שדיווחו על הסיפור עם הנרטיב כי הקרן פועלת במכוון באופן שימקסם את נפגעי האזרחים ונמנעה מדיווח על ראיות שסותרות נאטיב זה. חלק מכלי התקשורת הכירו בכך שמקור הדיווח הגיע ממשרד הבריאות של עזה הנשלט על ידי חמאס (שנתוניו הופרכו ביסודיות⁴³ אך קברו זאת עמוק בטקסט).

עובד לשעבר של הקרן שפוטר, אנתוני אגוילר, הפיץ סיפורים כוזבים על ירי של צה"ל על אזרחים. הוא הופיע בכלי תקשורת ממסדים גדולים כמו ה-BBC ואפילו בתוכניתו של העיתונאי האנטי-ישראלי, טאקר קרלסון, כדי להציג את טענותיו⁴⁴. הקרן הכחישה את טענותיו של אגוילר והציגה ראיות לכך שהוא פוטר עקב ביצועים לקויים. **הקרן הפריכה את שקריו והראתה הודעות טקסט שבהן אגוילר דרש לחזור לעבודה, ואיים שאחרת הוא יפעל להכפיש את המוניטין של הקרן על ידי פנייה לתקשורת⁴⁵.** למרות ראיות חדשות אלו, כלי תקשורת פרסמו את טענותיו השקריות של אגוילר על הקרן וצה"ל, והמאמרים עדיין מופיעים באתרים שלהם.

מכון המחקר נטוורק קונטג'ין פרסם דו"ח⁴⁶ ב-15 ביולי 2025 בשם: "המכירה של העיתונות: כיצד התקשורת האמריקאית והאירופית הפכה לפה בלתי ביקורתית של ארגון טרור זר מוכרז" שמתאר את **צינור המידע שמועבר**

³⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=tlyyXUAYQr0>

³⁷ <https://x.com/GHFUpdates/status/1948757504910843958/photo/1>

³⁸ <https://www.nytimes.com/2025/07/26/world/middleeast/hamas-un-aid-theft.html>

³⁹ Eitan Fischberger on -X: "2009: UN says Hamas stole aid. 2023: UN says Hamas stole aid. Reuters and NYT, 2025: "Hamas doesn't steal aid" <https://t.co/cIggKPkbsT>" / X

⁴⁰ Presidency condemns escalating Israeli aggression and looting of aid in Gaza

⁴¹ Exclusive: USAID analysis found no evidence of massive Hamas theft of Gaza aid | Reuters

⁴² <https://x.com/IsraelMFA/status/1929226251174371801>

⁴³ <https://www.washingtoninstitute.org/sites/default/files/pdf/PolicyNote158Epsteinv3.pdf>

⁴⁴ <https://www.bbc.com/news/videos/cy8k8045nx9o>, <https://www.youtube.com/watch?v=QRjEMbHXM4Q>

⁴⁵ <https://x.com/EYakoby/status/1950309015700853108>

⁴⁶ <https://networkcontagion.us/reports/7-15-25-the-4th-estate-sale-how-american-and-european-media-became-an-uncritical-mouthpiece-for-a-designated-foreign-terror-organization/>

מחמאס עצמו ומשתפי הפעולה שלו ישירות לכותרות של כלי תקשורת מובילים על הקרן בעזה על ידי בניית נרטיב שמועיל לחמאס.

הנרטיב הנפוץ בכלי תקשורת מיינסטרים גדולים, ארגונים הומניטריים גלובליים וארגוני "זכויות אדם" הציג את אתרי ה-SDS של הקרן כמלאים בכאוס, אלימות בגלל מערכת חלוקת סיוע פגומה. מרכזי הסיוע הוצגו כמלכודות מוות לתושבי עזה הרעבים המחפשים אחר מזון. **הם עשו זה-לגיטימציה לקרן עם מידע שהוצא מהקשר ושקרים שמגיעים ישירות מתעמולנים של חמאס.** הדו"חות מצאו כי יותר מכל מקור, כותרות התקשורת ציטטו בכירים המזוהים עם חמאס – מה שיצר תקדים עולמי שבו ארגון טרור הוא הקול המרכזי המעצב את חדשות על הקרן שמטרתה להילחם ביכולתו של אותו ארגון טרור לנצל את הסיוע נגד האוכלוסייה. ההטיה החזקה נגד הקרן נבדקה באמצעות ניתוח של פוסטים ברשת X, שנכתבו בין 25 במאי ל-11 ביוני, באמצעות מודל שפה גדול (LLM). הממצאים הראו כי נרטיבים שליליים על הקרן היו כמעט כפליים בהשוואה לנרטיבים חיוביים, וכי פוסטים הכוללים נרטיבים שליליים אלה קיבלו 116% יותר תפוצה (engagement).

הממצא המזעזע היה שארגוני הסיוע ההומניטריים של האו"ם, שנוצרו כדי להקל על חלוקת הסיוע וסירבו לשתף פעולה עם הקרן למרות בקשותיה, השתתפו בהגברת טענות לא מאומתות שמקורן בחמאס תוך התעלמות מהצהרות ודו"חות של צה"ל והקרן.

התנהלות תקשורתית זו העלתה את כמות האנשים שמאמינים שישראל מרעיבה במכוון את תושבי עזה, מבצעת רצח עם, ומבצעת טבח במרכזי החלוקה ועוד שלל קונספירציות אנטי-ישראליות.

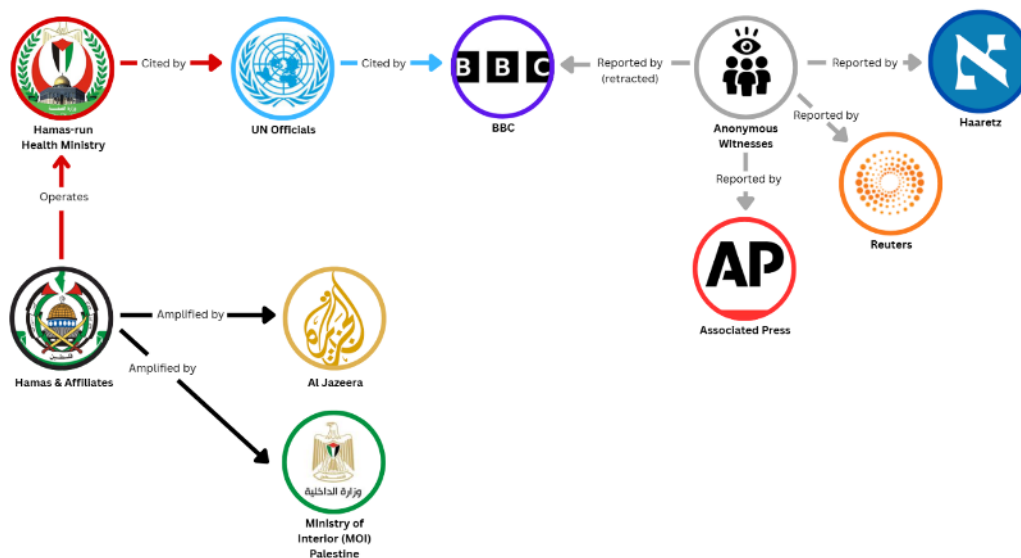

Figure 7: Media amplification network for anti-GHF narratives: This network shows examples of several of the media outlets most frequently cited, reposted, or referenced in posts about GHF. The structure reveals a tightly interconnected core of media institutions. These include Western outlets, regional broadcasters, and state-influenced platforms, all of which function as central arteries for narrative diffusion.

ניתוח איכותני של צינור המידע מהדו"ח של נטוורק קונטג'ן (NCRI)

שיתוף פעולה של סוכנויות האו"ם עם חמאס

ידועים גם מקרים של שיתוף פעולה של חמאס עם ארגונים המזוהים עם האו"ם. רויטרס (23 במאי) דיווחה כי קבוצת שודדים תפסה לפחות 15 משאיות של תוכנית המזון העולמית (WFP) בדרך למאפייה. חמאס הגן על שודדים אלו שבזזו חלק ממחסניהם. תוכנית המזון העולמית אישרה כי התרחש שוד במחסן אל-ג'פאורי בדיר אל-בלח: מאות תושבים ניסו לפרוץ פנימה, ושני אנשים נהרגו. בנוסף, ב-28 במאי, היא דיווחה על שוד המוני אלים במחסן של האו"ם ברצועת עזה, עם סרטונים שמראים יריות ברקע, ככל הנראה מקבוצות חמושות מקומיות ושודדים המזוהים עם חמאס.

יתרונות הקרן

מערערת את שליטת חמאס ומאיצה את קריסת ממשלה האזרחית שלו ברצועה: מאחר שהסיוע ההומניטרי מועבר ישירות לתושבים, התושבים אינם תלויים בשירותי חמאס כדי לקבלו. דבר זה מערער את יכולות הממשל האזרחי של חמאס בעזה ומראה כי חלופה לשלטונו של חמאס אפשרית. בנוסף, מכיוון שחמאס לא יכול להשתלט על משאיות הסיוע עמוסות המזון במסגרת זו, זה מפחית את מאגרי המזון שלהם, מחליש את עמידותם ואת יכולתם לפגוע בתושבי עזה. יתר על כן, הסרת המונופול הכלכלי של חמאס על הסיוע מורידה את מחירו, כפי שצינו כמה תושבי עזה⁴⁷. לאחר תקרית הרימון באתר החלוקה של הקרן, מחירי הקמח בעזה הוכפלו כי האוכלוסייה האמינה שהקרן תפסיק את פעילותה. לאחר שהאמונה הזו הופרכה, המחירים התייצבו. זה מראה שרק האמונה בנוכחות עקבית ואמינה של הקרן מסוגלת לייצב את מחירי המזון, מה שמועיל לאזרחים ומזיק למאמצי חמאס לממן את מכונת המלחמה שלו.

מספקת סיוע הומניטרי ישירות לאזרחים, מפחיתה את התלות בחמאס: ככל שהסיוע מועבר ישירות לאזרחים, הם אינם תלויים בשירותי חמאס, מה שמפחית את התלות האזרחית בארגון כדי לשרוד ברצועה. המשך והרחבת הפעילות יקלו על משלוח סיוע הומניטרי ישיר לנזקקים, ויפחיתו עוד יותר את התלות האזרחית בחמאס⁴⁸. תושבי עזה נראו במספר סרטונים חוגגים את הארגון, מודים לנשיא טראמפ⁴⁹ ואפילו לראש הממשלה נתניהו.

אין צורך במגע ישיר עם צה"ל: צה"ל אינו פועל בתוך מרכזי הסיוע אלא רק בפרמיטר ומאבטח את פעילותם מרחוק. זה מאיין צורך במגע ישיר בין חיילי צה"ל לתושבי עזה, ומפחית חיכוך וסיכונים ביטחוניים נלווים. טענות על ירי והרג מכוון של אזרחים מתעלמות מהעובדה שמדובר באזור מלחמה עם לחימה פעילה בסמוך לנקודות חלוקה. מאחר שהסכסוך מוגבל לאזור קטן יחסית, אירועי ירי בסמוך לנקודות חלוקת סיוע הם בלתי נמנעים. עם זאת, התקשורת העולמית לעיתים מדווחת על אירועים אלה ללא הקשר הנדרש, ויוצרת את הרושם המוטעה שהירי מתרחש ישירות באתרי החלוקה. בנוסף, משרד הבריאות של עזה, הנשלט על ידי חמאס, מייחס את כל מקרי המוות באזור לפעילות הקרן.

⁴⁷ <https://x.com/imshin/status/1940792070823633013>, <https://x.com/imshin/status/1940822248996397496>

⁴⁸ <https://x.com/imshin/status/1942077035494404591>

⁴⁹ <https://x.com/Osint613/status/1939056536371810555>

הקרן כמודל רלוונטי לממשל לאחר חמאס ברצועה

מנגנונים בינלאומיים יכולים לפעול בעזה: ההצלחה של פעילות הקרן מוכיחה כי מנגנונים בינלאומיים יכולים לתפקד בעזה מבלי להיות בשליטת ארגוני טרור או לדרוש את שיתוף הפעולה שלהם. זה אילץ גופים בינלאומיים כמו אונר"א, שתורמו למצב הנוכחי בעזה ושיתפו פעולה עם חמאס, להפסיק את פעילותם. במקומן, יבואו ארגונים בינלאומיים חדשים שכבר הוכיחו כי הם יכולים לבצע את המשימות הומניטריות ללא איום הטרור יחליפו את ארגוני האו"ם. ככל שהקרן ממחישה את המודל החזק והמוצלח שלה, היא מהווה איום ישיר על ארגוני סיוע הומניטריים מסורתיים שנהנו ממונופול ומדין וחשבון ואחריות מוגבלת בסכסוכים אחרים. ארגוני סיוע הומניטריים מסורתיים הפועלים עם האו"ם מעסיקים עשרות אלפי עובדים בעזה וברחבי העולם, ורואים בהצלחת מודל הקרן איום עצום על המונופול שלהם ויש להם אינטרס מובהק לראות את הקרן נכשלת, גם אם זה פוגע באותם אזרחים שהם התחייבו לסייע להם.

ככל שחמאס הופך לפחות רלוונטי וחלש יותר, המנגנונים יכולים לפעול ביעילות רבה יותר: אחד המתנגדים העיקריים לפעילות הקרן הוא חמאס, שכן הצלחתה מערערת את מוסדות הממשל האזרחי שלו. כתוצאה מכך, חמאס מפיץ מידע כוזב שמתפרסם באופן קבוע בתקשורת העולמית, שמבצעת דה-לגיטימציה לקרן, ומאיים ופוגע בתושבי עזה שמשתפים פעולה איתה. אין זה מפתיע שמאז הגעתה והצלחתה של הקרן ביוני/יולי 2025, דיווחים על דרישות חמאס במהלך משא ומתן להפסקת אש כללו באופן עקבי את סיום פעילות הקרן - הודאה ברורה של חמאס עד כמה הוא מאיים מהצלחת הקרן.

יישום המודל בתחומים אחרים (בריאות, חינוך, רווחה וכו'): ההצלחה של פעילות הקרן מוכיחה כי הנחות קודמות לגבי חוסר היכולת להקים מנגנוני ממשל אזרחי על ידי ישויות בינלאומיות אינן נכונות. לכן, ניתן להרחיב את המודל כדי לספק שירותים בתחומים חיוניים אחרים, כמו חינוך ובריאות, ואף ליישם אותו באזורי סכסוך אחרים ברחבי העולם.

תמיכה מגורמים בינלאומיים נוספים תגביר את השפעת הקרן: נכון לעכשיו, מוסדות בינלאומיים רבים מגנים ומחרימים את פעילות הקרן, תוך הישענות על האזור האפור בחוק ההומניטרי הבינלאומי, למרות שזה בא על חשבון תושבים הזקוקים לסיוע. מוסדות מסורתיים אלה נותנים עדיפות עליונה לפוליטיקה, בירוקרטיות ישנות ולמחלוקות משפטיות על פני משלוח סיוע הומניטרי ישירות לתושבים. אם גופים בינלאומיים נוספים, כמו האו"ם והאיחוד האירופי, ישתפו פעולה עם הקרן, כפי שמבקשים נציגיה בפומבי, הקרן תוכל להרחיב את פעילותה ולפתוח אתרי סיוע נוספים באזורים אחרים. זה יאפשר לאנשי הקרן להתמקד בעבודתם ההומניטרית הקריטית במקום לנהל מאמצי יחסי ציבור, על מנת להגן על פעילותם. הקרן קראה לאו"ם לשתף פעולה עמה כדי להגשים את התכלית ההומניטרית של שניהם⁵⁰, אך אף אחת מהקריאות לא זכתה למענה. הקרן מעולם לא תוכננה להיות ספקית הסיוע הבלעדית בעזה, אלא פתרון טוב יותר. נכון לעכשיו, ישנן מאות משאיות מלאות בסיוע של האו"ם/תוכנית המזון העולמית שעומדות בצד הדרך משום שהאו"ם אינו מסוגל לשנע אותן ואין נכונות לשיתוף פעולה עם הקרן.

מפת דרכים לבנייה לאחר סכסוך

התצורה התפעולית הנוכחית של קרן הסיוע ההומניטרית לעזה מאפשרת לה לשמור על מעורבות ישירה עם קהילות עזתיות מקומיות, כולל מנהיגי שבטים וחמולות שכבר תורמים לביטחון וללוגיסטיקה של הפעילות השוטפת. מעורבות זו עשויה להתרחב מעבר לשיתוף פעולה ביטחוני לתחומים קריטיים כמו משלוחי רווחה, תשתית אזרחית ושירותים חיוניים, במיוחד בהקשר של בניית "עיר הומניטרית" ליד רפיח.

⁵⁰ <https://x.com/JohnnieM/status/1937561250604700046>

אזור הומניטרי זה, שנחזה **כמובלעת סטרילית ומפורזת**, יאפשר **בדיקה שיטתית של האוכלוסייה** כדי למנוע חדירת חמאס. בסביבה מאובטחת זו, ניתן **לשקם בהדרגה את החיים האזרחיים**, תוך שימוש במנגנוני הקרן שכבר הוקמו לחלוקת סיוע, אספקת שירותים וקשר עם הקהילה.

חשוב לציין שנוכחות הקרן מספקת לתושבי **עזה חלופה אמינה לשלטון הטרור של חמאס**. על ידי אינטראקציה עם תושבי עזה בשטח, הקרן משנה את החישוב הפסיכולוגי והחברתי ששמר על דומיננטיות של חמאס. אנשים שפעם היו מזוהים עם חמאס שוקלים מחדש את עמדותיהם כאשר **מקורות ממשל וביטחון חלופיים ואמינים מתגלים**.

שיתוף הפעולה של האוכלוסייה עם חמאס נחלק בדרך כלל לארבע קטגוריות, מסודרות בסדר יורד של מחויבות אידיאולוגית:

1. **שיתוף פעולה** – תמיכה מרצון המבוססת על זיקה אידיאולוגית או דתית משותפת עם חמאס.
2. **ואופטציה** – התאמה פסיבית המונעת מאינטרסים הדדיים, כמו קשרים כלכליים או זיקות שבטיות (למשל, חמולות בצפון עזה).
3. **כפייה** – ציות המונע מאיומים מרומזים או מפורשים של נקמה.
4. **כורח** – השתתפות מאולצת תחת לחץ ישיר ולא רצוני (למשל, תחת איום של אלימות מיידית).

הנוכחות האזרחית המתרחבת של הקרן **שוחקת את הקטגוריות העליונות** – שיתוף פעולה וקואופטציה – על ידי הצעת **חלופות לגיטימיות לשירותים ולסמכות של חמאס**. בו זמנית, היא מחלישה את כלי הכפייה הישירה של חמאס על ידי **פירוק יכולות האכיפה שלו ודומיננטיות פסיכולוגית**. תהליך זה חיוני לשבירת **האחיזה ההגמונית של חמאס בעזה** ולהבטחת אי-יכולתו לשקם את שליטתו לאחר הסכסוך.

מסיבה זו, **חיוני שהקרן תמוסד כגוף התיאום האזרחי הראשי בעזה**, תוך עבודה בשיתוף עם מנהיגים וחמולות מקומיות מאומתות. זה יאפשר את הופעתו של **סדר אזרחי חדש**, שבו התנגדות לחמאס אפשרית **ושיתוף פעולה עם גורמים שאינם חמאס אינו נענש במוות או בהיעלמות**.

חמאס הבהיר במפורש **כי כל הסכם הפסקת אש עתידי חייב לכלול את סיום פעילות הקרן**. דרישה זו משקפת את חששו של חמאס כי המשך נוכחות הקרן **יערער את יכולתו לנקום במשתפי פעולה לכאורה ולהשיב את שלטון האימה שלו על האוכלוסייה**. שימור ולגיטימציה של תפקיד הקרן הם, לפיכך, לא רק הכרח הומניטרי – הם הכרח אסטרטגי לייצוב ארוך טווח ולפירוק השליטה החברתית והפוליטית של חמאס.

מימין: איזור חלוקת סיוע בתל סולטאן | מקור: דובר צה"ל
משמאל: ארגזי סיוע של הקרן בעזה | מקור: קרן הסיוע בעזה ב-X

מימין: ילדים עזתים במרכז סיוע של הקרן | מקור: קרן הסיוע בעזה ב-X
משמאל: גבר עזתי מקבל סיוע במרכז חלוקה | מקור: קרן הסיוע בעזה ב-X

סרטון שהמתפ"ש הוציא שמראה את כל הסיוע ומשאיות הסיוע הממתינות בצד העזתי של מעבר הגבול בגלל סירוב האו"ם לאסוף את הסיוע מקור: מתפ"ש ב-X

GHF personnel fist bumping Gazan children at a delivery site | Source: GHF on X

שאריות של רימון עם כגורים שהושלך ע"י חמאס לכיוון שני עובדים אמריקאים של הקרן | מקור: קרן הסיוע בעזה ב-X

חמושים משתלטים על משאית סיוע

מקור: קרן הסיוע בעזה ב-X